

Det Kongelige Finansdepartement
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Att: Jan Bjørland / Alexander Behring

Oslo, 07.09.2009

Høring - forslag til endring av bokføringsregelverket

Det vises til Finansdepartementets oversendelse av delrapport III fra Bokføringsstandardstyret i Norsk RegnskapsStiftelse. NHO Reiseliv ønsker med dette å knytte noen bemerkninger til rapportens kap. 12.1 som omhandler særlige dokumentasjonsregler for restaurantbransjen.

For ordens skyld vises det til telefonsamtale av 28.08.09 med underdirektør Alexander Behringer vedrørende godkjenning av utsettelse av høringsfristen til rundt 7. september.

Personaljournal

NHO Reiseliv har vært positive til at det innføres et system med føring av personaljournal forutsatt at det tas hensyn til de erfaringer man har gjort seg i det svenske systemet, og ikke minst at myndighetene følger opp med ressurser og håndhever ordningen.

I Sverige har ordningen hatt en preventiv virkning som følge av kontroll av restaurantene. I Sverige har man, som også påpekt i Bokføringsstandardstyrets rapport, opplevd økt innbetaling av arbeidsgiveravgift, generelt økte lønnsinnberetning og flere registrerte arbeidsgivere. Nødvendigheten av en bra dialog mellom skatteetaten og næringen understrekes, samt at det oppleves en respekt for hverandres roller.

Sverige har imidlertid ikke udelt positive erfaringer med innføringen av et personaljournalssystem. Vi har fra vår søsterorganisasjon i Sverige, SHR, fått tilbakemelding om at loven er "slurvete" utformet og ikke forankret blant praktikere. Det er uklare definisjoner i forhold til hvilke grupper som omfattes av loven. Dette medfører mange henvendelser til SHR og skattemyndighetene, og er til stor irritasjon i bedriftene.

Det er også frustrasjon over at skatteetaten ikke kan gjøre unntak for virksomheter som har god internkontroll. Man har også opplevd at kontrollører ber om at listen skal fremvises i løpet av svært kort tid, noe som medfører at relativt gode kontrollsystemer blir refusert og mange virksomheter er av den grunn blitt tvunget til å føre journalen manuelt.

Endelig påpekes liten oppfølging og det er lite statistikk for å måle effekten av innføringen av reglene. I følge SHR diskuteres det fortsatt med skatteetaten hva som skyldes den gode

konjunktoren som var spesielt for 2007 og hva som skyldes bestemmelsene om "personalliggare".

NHO Reiseliv mener det er nødvendig å se hen til de svenske erfaringene når et tilsvarende system skal innføres i Norge. I forslaget fremkommer det at det skal føres en oversikt over "personalets og eiers tilstedeværelse". Det må presiseres nærmere i forarbeidene til hvilke grupper man her sikter til. Hvem er "eier"? Og dersom det er et aksjeselskap eller et world wide børsnotert selskap, hva da med aksjonærene? Det fremgår av forslaget at "aktive eiere" skal omfattes av kravet, men hva som menes med "aktiv eier" er ikke nærmere definert. Videre: Hva med vakter og garderobeansatte? Administrativt personale? Musikere som blir innleid? Vikarer eller andre som leies inn fra bemanningsbyråer? Dette må presiseres nærmere i forarbeidene, slik at vi unngår den frustrasjon som Sverige opplever på grunn av disse uklarhetene.

NHO Reiseliv mener uansett at det ikke kan være nødvendig at eier av bedriften skal være nødt til å journalføre hver gang han er i restauranten. Noe av bakgrunnen for å innføre regler om personaljournal i restaurantbransjen er fordi dette personale "har et fast arbeidssted". En eier vil imidlertid mest sannsynlig ikke være daglig til stede i restauranten og sannsynligheten vil også være stor for at eier vil komme og forlate restauranten flere ganger om dagen. Å da skulle markere sin tilstedeværelse i journalen flere ganger om dagen, synes som en unødvendig merbelastning, og vil uansett ikke falle inn under lovens formål; å etablere et system for å kontrollere fullstendigheten av lønn til de ansatte. For vårt vedkommende kan vi således ikke se at det er nødvendig at "eier" skal være omfattet av regelverket.

NHO Reiseliv er videre av den oppfatning at virksomheter som kan påvise og dokumentere god internkontroll og har god oversikt over de ansatte som til enhver tid er på arbeidsplassen, i form av vaktlister, timelister, lønnslipper etc., bør kunne unntas bestemmelsene om å føre personaljournal i tillegg. Det er de s.k useriøse i næringen som bestemmelsene skal ramme og det er disse som man bør følge opp. Nye byråkratiske regler som også pålegger de velorganiserte bedriftene ekstra byrder, kan ikke forsvares.

Vi ser det også er nødvendig med en nærmere avklaring av hva som menes med "restaurantbransjen". Skal hotellenes servering til sine gjester omfattes? Puber og barer? Bensinstasjoner og fast food-kjeder som har lagt til rette for servering på stedet? Det kan være grunn til å se hen til serveringslovens definisjon av serveringssteder, men vi er av den oppfatning at hotellenes servering til sine gjester uansett ikke skal omfattes av bestemmelsene om personaljournal. Dette av hensyn til praktiske vanskeligheter i forhold til gjennomføringen av et slikt system ved hotellene.

Som nevnt innledningsvis forutsetter NHO Reiseliv, dersom et system med å føre personaljournal gjennomføres, at myndighetene følger opp med ressurser og håndhever ordningen på en god og betryggende måte. Dette forutsetter blant annet at kontrollørene til enhver tid er oppdaterte i forhold til arbeidstakerregisteret - som ikke er oppdatert pr. dato, jfr. forskrift om arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret - og at selve kontrollen gjennomføres på en adekvat måte.

Bokføringsstandardstyret ber spesielt om høringsinstansenes syn på spørsmålet om det skal innføres sanksjoner tilsvarende som i Sverige, og at evt. bestemmelser om dette bør inntas i ligningsloven, merverdiavgiftsloven eller skattebetalingsloven.

Etter vår oppfatning er det altfor tidlig å innføre sanksjoner som i Sverige. Vi mener man først bør få opparbeidet en viss erfaring på hvordan et slikt system vil virke, før man vurderer evt. sanksjonsbestemmelser. Vi ser for oss en innkjøringsperiode på 1 års tid med veiledning ut til bedriftene. Det er viktig i denne perioden at det gjennomføres jevnlig kontroll, slik at man har et godt erfaringsgrunnlag når perioden er over og sanksjoner skal diskuteres. Videre ber vi om at næringen i den forbindelse er med i den videre dialogen rundt dette.

I forhold til hjemmelsgrunnlaget, ser vi for oss at det er mest hensiktsmessig og naturlig at bestemmelser om evt. sanksjoner inntas i tilknytning til bestemmelsene om personaljournal.

Fortløpende registrering av kontantsalg

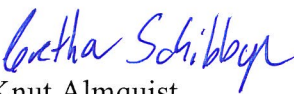
Det foreslås innført et krav om fortløpende registrering av kontantsalg, selv om betaling skal skje når gjesten forlater serveringsstedet.

Det er flere serveringsbedrifter som i dag ikke har kassasystemer hvor fortløpende salg/bestillinger kan registreres fortløpende. Dersom forslaget om fortløpende registrering blir innført, vil dette medføre at en gjest vil få en mengde kvitteringer for sine bestillinger ved betalingstidspunktet. Dette synes neppe praktisk, verken for bedriften eller gjesten. Det bør således også være et alternativ slik Skattedirektoratet skisserer, med etablering av et betryggende system slik at det til enhver tid kan dokumenteres hva som er solgt uten at det samtidig er mottatt betaling. Når gjesten betaler registreres alt som gjesten har fått servert på kassaapparatet, på grunnlag av de registreringene som er gjort i "sidesystemet".

NHO Reiseliv vil før øvrig vise til NHO sitt høringsinnspill.

Dersom det er behov for ytterligere opplysninger, vennligst ta kontakt med adv. Elisabeth Kloster på telefon 23 08 86 46 eller e-post elisabeth.kloster@nhoreiseliv.no.

Med vennlig hilsen
NHO Reiseliv

for Knut Almquist
Adm. dir.

Jostein Hansen
Dir. juridisk avd.

Kopi: Næringslivets Hovedorganisasjon